

Aalto-universitetets anvisningar för tillgodoräknande (i kraft t.o.m. 31.7.2021)

Suomeksi | In English

 Aalto-universitetets anvisningar för tillgodoräknande (i kraft fr.o.m 1.8.2021)

Aalto-universitetets vicerektor för undervisning har den 29.5.2018 godkänt följande anvisningar, som träder i kraft 1.8.2018.

Innehåll:

- 1 Anvisningarnas syfte och tillämpning
- 2 Definitioner i anslutning till tillgodoräknande av kunskaper
- 3 Principerna för tillgodoräknande av kunskaper
- 4 Tillgodoräknande av studier som genomförts inom formell utbildning
  - 4.1 Tillgodoräknande av studier som genomförts vid yrkeshögskola
  - 4.2 Tillgodoräknande av studier som ingår i en examen som ger behörighet att ansöka till magisterutbildning
  - 4.3 Tillgodoräknande av obligatoriska språkstudier
  - 4.4 Tillgodoräknande av studier som genomförts inom ett annat utbildningsprogram vid Aalto
  - 4.5 Tillgodoräknade av studier i dubbla och gemensamma examina
- 5 Tillgodoräknande av kunskaper som förvärvats på annat sätt
- 6 Förfarandet vid tillgodoräknande
- 7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Med stöd av universitetslagen (44 §) och Aalto-universitetets allmänna regler för undervisning och studier (36 §) ges följande anvisningar för tillgodoräknande:

1 Anvisningarnas syfte och tillämpning

Syftet med dessa anvisningar är att möjliggöra *identifiering* och *erkännande* av kunskaper som den studerande har förvärvat på annat håll som en del av examen samt att underlätta avläggande av examen och studier som syftar till nya kunskaper. Dessa anvisningar tillämpas vid tillgodoräknande samt godkännande av kunskaper som visats på annat sätt som en del av examen vid Aalto-universitetet.

Anvisningarna tillämpas inte på studier inom sådan utbildning som Aalto-universitetet ordnar i samarbete med ett annat universitet eller en annan högskola eller anskaffar från ett annat universitet eller en annan högskola (*undervisningssamarbete* i universitetslagen) (se kap. 4.5). Anvisningarna tillämpas inte på studier som genomförs inom ramen för gemensam eller dubbel examen och som ingår i en undervisningsplan som har fastställts av Aalto-universitetet. Anvisningarna tillämpas endast i begränsad utsträckning på studier som genomförs vid Aalto-universitetet (se kap. 4.4).

2 Definitioner i anslutning till tillgodoräknande av kunskaper

Tillgodoräkning innebär att studier, praktik, arbetserfarenhet eller kompetens kan räknas till godo som en del av examen eller kurs när det gäller obligatoriska eller valfria studier (Högskoleordlista, 2005).

Identifiering av kunskaper innebär en utredning av den studerandes kunskaper och utgångsläge i förhållande till gällande färdighets- eller kunskapskrav. Till grund för utredningen ligger dokument och andra eventuella redogörelser som den studerande uppvisar.

Erkännande av kunskaper innebär att kunskaper som har förvärvats och visats på annat håll godkänns som en del av *examen* genom *ersättande* eller *inkluderande*.

Ersättande innebär att studier som ingår i examensfordringarna ersätts med studier som genomförts *på annat håll* eller med kunskaper som visats *på annat sätt än genom formell utbildning*. Ersättande förutsätter att studierna eller de *på annat sätt förvärvade* kunskaperna innehållsligt och nivåmässigt motsvarar de studier de ersätter.

Inkluderande innebär att studier som genomförts *på annat håll* eller kunskaper som visats *på annat sätt än genom formell utbildning* inkluderas som en del av examen, till exempel i de fritt valbara studierna. I detta fall förutsätts inte innehållslig överensstämmelse med någon särskild punkt i examensfordringarna. Studierna eller de *på annat sätt förvärvade* kunskaperna ska dock till sin nivå stämma överens med examensfordringarna, och lärandemålen för examen ska uppfyllas.

Med *godkännande av kunskaper som visats på annat sätt* (fi. opinnollistaminen) avses i dessa anvisningar att kunskaper som visats på annat sätt än genom formell utbildning räknas till godo eller på annat sätt godkänns som en del av examen.

I dessa allmänna anvisningar avser tillgodoräknande såväl ersättande som inkluderande, om inget annat anges.

3 Principerna för tillgodoräknande av kunskaper

Som utgångspunkt för tillgodoräkandet fungerar examensfordringarna och undervisningsplanerna, vilka med tillräcklig noggrannhet beskriver lärandemålen för examen, utbildningsprogrammet, studiehelheterna och kurserna.

I samband med att den studerande gör upp sin individuella studieplan (ISP) utreds huruvida den studerande redan har sådana kunskaper som passar in i examen och som kan visas. Den studerande uppmanas att ansöka om tillgodoräknande när hen skulle bli tvungen att repetera sådana kunskaper som redan visats.

En förutsättning för tillgodoräknande är att kunskaperna motsvarar de lärandemål som ställts för examen och för den del av examen (t.ex. en kurs) som tillgodoräkandet gäller. De kunskaper som tillgodoräknas får inte överlappa redan genomförda prestationer som ingår i examen eller sådana kunskaper som redan tillgodoräknats. Den studerande ska kunna styrka sina kunskaper på så sätt att de är möjliga att bedöma. För tillgodoräkandets del har det ingen betydelse huruvida de tillgodoräknade kunskaperna redan ingår i en annan examen.

I examen är det möjligt att tillgodoräkna högst så gamla studier eller på annat sätt förvärvade kunskaper som faller inom ramen för den giltighetstid som fastställts för studieprestationer inom examen i fråga (fastställs i examensstadgan). Av grundad anledning kan dock äldre studier eller äldre kunskaper förvärvade på annat sätt räknas till godo.

För att examen från Aalto-universitetet ska beviljas förutsätts i regel att minst hälften av studierna, inklusive lärdomsprov och mognadsprov som visar förtrogenhet med området för lärdomsprovet, har genomförts i enlighet med den undervisningsplan som gäller för den berörda studerandens utbildningsprogram. För forskarexaminas del omfattar lärdomsprovet mer än hälften av studierna. Följaktligen har omfattningen av den del som kan tillgodoräknas av teoristudierna inom forskarstudierna inte begränsats.

Ett undantag från huvudregel utgörs av överflyttande studerande, vars examen kan innehålla tillgodoräknade studier som omfattar mer än hälften av studierna. Inte heller i detta fall kan lärdomsprov eller mognadsprov för att visa förtrogenhet med området för lärdomsprovet räknas till godo i examina. För en överflyttande studerande tillgodoräknas tidigare studier som utgör grunden för överflyttningen i så stor utsträckning som möjligt om examensstrukturen och lärandemålen för examen så tillåter.

4 Tillgodoräknande av studier som genomförts inom formell utbildning

En examensstuderande vid Aalto-universitetet kan i sin examen tillgodoräkna studier som genomförts vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller läroanstalt förutsatt att studierna uppfyller lärandemålen för examen och utbildningsprogrammet.

De studier som ska räknas tillgodo måste vara på tillräckligt hög nivå och relevanta i förhållande till examensfordringarna och undervisningsplanerna.

Tillgodoräknande av ett biämne sker i enlighet med de krav som fastställs i de enskilda högskolornas undervisningsplaner. Studier som inkluderas som ett biämne ska i regel utgöra en helhet som erbjudits som sådan eller som på annat sätt godkänts vid en annan finländsk eller utländsk högskola.

Vid ersättande ska kursen uppfylla lärandemålen för den kurs som den ersätter och i regel vara lika omfattande som, eller mer omfattande än, den kurs som den ersätter. En tidigare genomförd kurs som omfattar mindre än en studiepoäng kan dock ersätta en kurs vid Aalto, såvida lärandemålen uppfylls. I studieregistret antecknas då den kurs som ersätts vid Aalto, med den omfattning som fastställs i examensfordringarna och med en anteckning om att den är tillgodoräknad. En enskild kurs kan även ersättas med flera kurser som genomförts på annat håll. Även i detta fall registreras kursen med den omfattning som fastställs i examensfordringarna.

En kurs kan även ersättas delvis. Behandlingen av ansökan om tillgodoräknande kan resultera i att en kurs inte kan ersättas i sin helhet, men att den kan antecknas som godkänd om den studerande gör de kompletteringar som bestäms i samråd med läraren. Kompletteringen kan bestå av exempelvis en muntlig eller skriftlig tentamen, essä, portfolio eller ett övningsarbete. En kurs som ersätts delvis registreras inte som tillgodoräknad i studieregistret, utan som en vanlig studieprestation. Denna typ av prestationer ingår således inte i de tillgodoräknade studierna och inverkar inte på den maximala mängden tillgodoräknade studier.

4.1 Tillgodoräknande av studier som genomförts vid yrkeshögskola

Det är möjligt att ansöka om ersättande med studier som genomförts vid yrkeshögskola under förutsättning att lärandemålen uppfylls. Studier på yrkeshögskolenivå kan i första hand inkluderas i de fritt valbara studierna i kandidat- och magisterexamen.

I en kandidatexamen är det möjligt att som biämne inkludera en helhet som genomförts vid en yrkeshögskola. I magisterexamen är det endast möjligt att som biämne inkludera en helhet på fördjupad nivå som genomförts inom ramen för högre yrkeshögskoleexamen. I magisterexamen är det inte möjligt att som biämne inkludera en helhet på kandidatnivå som genomförts vid en yrkeshögskola.

4.2 Tillgodoräknande av studier som ingår i en examen som ger behörighet att ansöka till magisterutbildning

Studier som ingår i en examen som ger behörighet att ansöka till magisterutbildning kan tillgodoräknas endast om den examen som ger behörighet att ansöka är en magisterexamen i vilken det inte ingår en separat lägre examen. I detta fall är det möjligt att tillgodoräkna studier som ingår i en examen på högre högskolenivå. Studier som faller utanför den examen som ger behörighet att ansöka och som har beaktats i lämplighetsbedömningen i ansökningskedet kan tillgodoräknas normalt.

4.3 Tillgodoräknande av obligatoriska språkstudier

Med obligatoriska språkstudier avses här de krav på kunskaper i de inhemska språken och minst ett främmande språk som fastställs i 6 § i statsrådets förordning om examina och specialiseringsutbildningar vid universitet (SRF 794/2004 inkl. senare ändringar).

Det krav på kunskaper som är nödvändiga med tanke på det egna området som anges i 6 § i examensförordningen avser i form av lärandemål inom alla utbildningsområden vid Aalto (ekonomi, konst och teknik) i första hand allmänna färdigheter att fungera och kommunicera som sakkunnig inom sitt område. Språkstudier som räknas till godo behöver inte vara genomförda inom samma utbildningsområde.

4.4 Tillgodoräknande av studier som genomförts inom ett annat utbildningsprogram vid Aalto

Studier som genomförts inom ett annat utbildningsprogram vid Aalto-universitetet kan i regel inkluderas som en del av examen utan tillgodoräknande.

Studierna godkänns som en del av examen utan tillgodoräknande i enlighet med en fastställd ISP om den studerande:

- genomför enskilda kurser eller ett biämne vid en annan högskola eller enhet vid Aalto-universitetet (till exempel via intern rörlighet, kurser vid Aalto-universitetets öppna universitet)
- under kandidatstudiernas gång byter ansökningsalternativ/utbildningsprogram inom det tekniska området
- under kandidatstudiernas gång byter ansökningsalternativ inom det tekniska området genom att delta i urvalsprov

Studierna godkänns som en del av examen genom tillgodoräknande om den studerande:

- har antagits som överflyttande studerande till ett annat utbildningsområde inom Aalto-universitetet (det är fråga om tillgodoräknande, eftersom den studerandes målexamen ändras)
- redan har avlagt en examen vid Aalto-universitetet och avlägger ytterligare en examen vid Aalto-universitetet (till exempel ekonomie kandidatexamen -> teknologie kandidatexamen; teknologie kandidatexamen -> teknologie kandidatexamen)
- avlägger två examina vid Aalto-universitetet samtidigt (till exempel DI och EM)

Vid tillgodoräknande av en kurs som redan finns i Aalto-universitetets studieregister registreras kursen inte en andra gång som tillgodoräknad, utan den tillgodoräknade prestationen inkluderas som sådan i examen.

4.5 Tillgodoräknade av studier i dubbla och gemensamma examina

Anvisningarna för tillgodoräknande tillämpas inte på studier som inom ramen för dubbla och gemensamma examina genomförs vid ett annat universitet eller en annan högskola i enlighet med undervisningsplanen för ett utbildningsprogram. Studier som inom ramen för dubbla och gemensamma examina genomförs vid ett annat universitet eller en annan högskola i enlighet med undervisningsplanen för ett utbildningsprogram kan således utgöra mer än hälften av examen.

Om den studerande vill inkludera sådana studier som inte ingår i undervisningsplanen för utbildningsprogrammet i sin examen används tillgodoräknande i tillämpliga delar.

5 Tillgodoräknande av kunskaper som förvärvats på annat sätt

En examensstuderande vid Aalto-universitetet kan i sin examen tillgodoräkna även sådana kunskaper som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning under förutsättning att de uppfyller lärandemålen för examen och utbildningsprogrammet.

Sådana kunskaper kan förvärvas genom exempelvis frivilliga studier, förtroendeuppdrag, fritidsintressen eller i arbetslivet. Av central betydelse är de kunskaper och färdigheter som den studerande har tillägnat genom erfarenheten, inte enbart själva erfarenheten.

Kunskaperna kan styrkas genom betyg, tentamina, portfolio, essäer, intervjuer eller andra lämpliga metoder. Bedömarens beslut om vilken metod som lämpar sig bäst för styrkandet av kunskaperna. De metoder som används för att bedöma kunskaper som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning kan användas även i kompletterande syfte vid tillgodoräknande av kunskaper som förvärvats genom formell utbildning.

Vid identifiering av kunskaper som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning gäller vid Aalto-universitetet i huvudsak två alternativa förfaranden:

1. När en studerande anser sig ha uppnått lärandemålen för en kurs vid Aalto-universitetet på annat sätt än genom formell utbildning kan hen ansöka om tillgodoräknande av kursen. Då jämförs de kunskaper som den studerande har förvärvat med lärandemålen för den kurs som hen vill ersätta. Utöver att uppvisa skriftlig dokumentation kan den studerande förutsättas visa sina kunskaper. Detta kan göras genom exempelvis en muntlig eller skriftlig tentamen, essä, portfolio eller ett övningsarbete.
Kurser som registreras som godkända på basis av att den studerande genom tidigare studier, eller kunskaper som förvärvats på annat sätt än genom formell utbildning, har uppnått en del av kursens lärandemål och kompletterar prestationen för kursens ansvarslärare ingår inte i de tillgodoräknade studierna (och berörs inte av regeln om att endast hälften av examen kan tillgodoräknas).
2. Aalto-universitetet identifierar några etablerade sätt att förvärva kunskaper utanför formell utbildning (till exempel förtroendeuppdrag inom Aalto-samfundet, praktik). För kunskaper som förvärvas på detta sätt erbjuds särskilda kurser, genom vilka den studerande kan ansöka om studiepoäng utgående från sin erfarenhet och i enlighet med det utförande som fastställts för kursen. Godkännande av kunskaper som visas på annat sätt kan även göras inom ramen för en s.k. kurs med varierande innehåll, varvid kunskaperna bedöms i förhållande till lärandemålen för utbildningsprogrammet eller examen. Genom detta förfarande kan vilka kunskaper som helst som har förvärvats på annat håll och som lämpar sig inom examen godkännas som studier enligt beslut av ledaren för utbildningsprogrammet. Då är det inte fråga om tillgodoräknande.

6 Förfarandet vid tillgodoräknande

En examensstuderande som är närvaroanmäld kan skriftligen ansöka om tillgodoräknande vid sin högskola när hen har genomfört de studier, eller förvärvat de kunskaper som visas på annat sätt, som ska räknas till godo.

För en överflyttande studerande behandlas ansökan om tillgodoräknande av studier som flyttas över i samband med ansökan om överflyttning. För en studerande som åker på utbyte eller som planerar genomföra studier på annat håll kan behandlingen av ansökan om tillgodoräknande som baserar sig på en godkänd plan inledas redan innan studierna är slutförda.

Vid beredning av ansökan och beslutsfattande iakttas föredragningsförfarandet för den offentliga förvaltningen vid Aalto-universitetet (28.11.2011). Beslut om tillgodoräknande fattas av en lämplig medlem av den akademiska personalen. Beslutsfattandet kan delegeras till personalen vid lärandetjänsterna om det finns ett förhandsbeslut eller riktlinjer gällande tillgodoräknande som är relevanta för det aktuella fallet. Vad gäller tillgodoräknande av språkstudier ges behövliga expertutlåtanden och riktlinjer vid språkcentret. Lärandetjänsterna ansvarar för ibruktagande och upprätthållande av en databank som sammanställer dessa riktlinjer och förhandsbeslut.

Tillgodoräknande antecknas i studieregistret på ett sådant sätt att källan är synlig. Vid ett jakande beslut om tillgodoräknande antecknas omfattningen av de studier som tillgodoräknas i form av studiepoäng, vitsordet och vilka studier som har ersatts eller vilken studiehelhet studierna har inkluderats i. Studier som har genomförts utanför Aalto-universitetet eller kunskaper som förvärvats på annat sätt tillgodoräknas med vitsordet godkänt.

En studerande som är missnöjd med beslutet om tillgodoräknande kan ansöka om rättelse av beslutet i enlighet med vad som föreskrivs i universitetslagen.

7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa anvisningar träder i kraft 1.8.2018. För en studerande som har ansökt om tillgodoräknande före 1.8.2018 tillämpas de anvisningar för tillgodoräknande som gällde vid tiden för ansökan.